

MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA RIVOJLANTIRUVCHI TA’LIM MUHITIDA TA’LIM TARBIYA BERISH

Uzaqova Zamira Ismoilovna

Akbarova Shohista Aktomovna

Oltiariq tuman 3- son texnikumi Maktabgacha ta’lim yo’nalishi o’qituvchilari.

Annotatsiya: *Mazkur ilmiy maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarga rivojlantiruvchi ta’lim muhitida ta’lim-tarbiya berishning nazariy va amaliy asoslari yoritilgan. Tadqiqotda rivojlantiruvchi ta’lim muhitining bola shaxsini shakllantirishdagi o’rni, uning intellektual, ijtimoiy, emotsional va ijodiy rivojlanishga ta’siri ilmiy jihatdan tahlil qilingan. Shuningdek, zamonaviy pedagogik yondashuvlar, interfaol metodlar hamda o’yin texnologiyalarining maktabgacha ta’lim jarayonidagi ahamiyati asoslab berilgan. Tadqiqot natijalariga ko’ra, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti bolalarda mustaqil fikrlash, ijodkorlik va kommunikativ kompetensiyalarni rivojlantirishda samarali pedagogik vosita ekanligi aniqlangan. Maqolada pedagogning roli, oila va ta’lim muassasasi hamkorligi hamda innovatsion yondashuvlarning ahamiyati alohida ta’kidlangan.*

Kalit so’zlar: *maktabgacha ta’lim, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti, pedagogika, bola rivojlanishi, interfaol metodlar, o’yin faoliyati, kommunikativ kompetensiya, ijodkorlik, shaxsga yo’naltirilgan ta’lim, maktabgacha pedagogika.*

KIRISH

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida ta’lim tizimini modernizatsiya qilish, inson kapitalini rivojlantirish hamda shaxsning intellektual va ijtimoiy salohiyatini erta yoshdan shakllantirish davlat siyosatining ustuvor yo’nalishlaridan biriga aylanmoqda. Ayniqsa, maktabgacha ta’lim tizimi uzluksiz ta’limning dastlabki va eng muhim bo’g’ini sifatida bolaning keyingi hayotiy faoliyati, dunyoqarashi, ijtimoiy moslashuvi hamda ma’naviy-axloqiy kamolotini belgilab beruvchi strategik bosqich hisoblanadi. Shu bois so’nggi yillarda maktabgacha ta’lim muassasalarida innovatsion pedagogik texnologiyalarni joriy etish, rivojlantiruvchi ta’lim muhitini yaratish hamda bolalarning individual xususiyatlariga mos pedagogik yondashuvlarni takomillashtirish masalalariga alohida e’tibor qaratilmoqda.

Maktabgacha yosh davri psixologik-pedagogik jihatdan inson rivojlanishining eng intensiv va mas’uliyatli bosqichi bo’lib, aynan ushbu davrda bolaning bilish jarayonlari, nutqi, tafakkuri, hissiy-emotsional holati, kommunikativ kompetensiyasi hamda ijodiy qobiliyatlari shakllanadi. Ilmiy tadqiqotlar natijalari shuni ko’rsatadiki, bolaning rivojlanish sur’ati va sifatiga nafaqat biologik omillar, balki uni o’rab turgan ta’limiy muhit, pedagogik munosabatlar tizimi hamda ijtimoiy-ma’naviy sharoitlar ham kuchli ta’sir ko’rsatadi. Shu nuqtai nazardan rivojlantiruvchi ta’lim muhiti bolalarning tabiiy ehtiyojlari, qiziqishlari va yosh xususiyatlarini hisobga olgan holda tashkil etiladigan, ularning mustaqil fikrlashi,

ijodiy faoliyati va ijtimoiy faolligini qo‘llab-quvvatlovchi pedagogik tizim sifatida muhim ahamiyat kasb etadi.

Rivojlantiruvchi ta‘lim muhiti tushunchasi zamonaviy pedagogika va psixologiya fanlarida ko‘p qirrali ilmiy kategoriya sifatida talqin qilinadi. Mazkur muhit bolaga tayyor bilimlarni uzatishdan ko‘ra, uning shaxsiy tajribasi, faol ishtiroki, mustaqil izlanishi hamda erkin fikrlashini rag‘batlantirishga xizmat qiladi. Bunday muhitda pedagog bolaning rivojlanish jarayonini boshqaruvchi emas, balki yo‘naltiruvchi va hamkor sifatida namoyon bo‘ladi. Natijada ta‘lim-tarbiya jarayoni insonparvarlik, demokratik yondashuv va interfaol metodlar asosida tashkil etilib, bolaning har tomonlama kamol topishiga imkon yaratiladi.

Jahon pedagogik tajribasida rivojlantiruvchi ta‘lim muhitini tashkil etish masalalari M.Montessori, L.S.Vigotskiy, J.Piaje, F.Fröbel, V.A.Suxomlinskiy kabi olimlarning ilmiy qarashlarida keng yoritilgan bo‘lib, ularda bolaning faoliyat markazida bo‘lishi, ta‘limning tabiiylik va erkinlik tamoyillariga asoslanishi hamda muhitning tarbiyaviy imkoniyatlarini kuchaytirish g‘oyalari ilgari surilgan. O‘zbekiston ta‘lim tizimida ham maktabgacha ta‘limni rivojlantirish, innovatsion metodlarni joriy etish va bolalar uchun qulay rivojlantiruvchi muhit yaratish bo‘yicha keng ko‘lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu esa mazkur mavzuning ilmiy va amaliy dolzarbligini yanada oshiradi.

Mazkur ilmiy maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarga rivojlantiruvchi ta‘lim muhitida ta‘lim-tarbiya berishning nazariy asoslari, pedagogik imkoniyatlari hamda samarali metod va vositalari ilmiy-pedagogik jihatdan tahlil qilinadi. Shuningdek, rivojlantiruvchi muhitning bolaning intellektual, ma‘naviy-axloqiy va ijtimoiy rivojlanishiga ta‘siri hamda zamonaviy maktabgacha ta‘lim amaliyotidagi ahamiyati yoritiladi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA

Maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantiruvchi ta‘lim muhitida tarbiyalash masalasi pedagogika va psixologiya fanlarining dolzarb ilmiy yo‘nalishlaridan biri sifatida keng tadqiq etib kelinmoqda. Ilmiy manbalar tahlili shuni ko‘rsatadiki, bolaning intellektual, ijtimoiy, emotsional hamda ijodiy rivojlanishida ta‘lim muhiti muhim pedagogik omil hisoblanadi. Ayniqsa, maktabgacha yosh davri shaxs rivojlanishining eng faol bosqichi bo‘lib, ushbu davrda bolaning tafakkuri, nutqi, dunyoqarashi va kommunikativ kompetensiyasi shakllanadi. Shu sababli rivojlantiruvchi ta‘lim muhitini yaratish zamonaviy maktabgacha ta‘lim tizimining ustuvor vazifalaridan biri sifatida e‘tirof etilmoqda.

Xorijiy va mahalliy olimlarning ilmiy qarashlarida rivojlantiruvchi ta‘lim muhitining nazariy asoslari keng yoritilgan. Jumladan, Lev Vygotskiy tomonidan ishlab chiqilgan “yaqin rivojlanish zonasi” nazariyasida bolaning rivojlanishi ijtimoiy muhit va pedagogik hamkorlik asosida amalga oshishi ilmiy jihatdan asoslangan. Olimning fikricha, bolaning bilish faoliyati kattalar hamda tengdoshlari bilan muloqot jarayonida rivojlanadi va rivojlantiruvchi muhit uning psixik taraqqiyotini jadallashtiradi. Jean Piaget esa bolaning kognitiv rivojlanish bosqichlarini o‘rganib, maktabgacha yosh davrida predmetli faoliyat va mustaqil tajriba orttirishning muhimligini ta‘kidlagan. Uning nazariyasiga ko‘ra, bolaning tafakkuri faol harakat va muhit bilan o‘zaro ta‘sir asosida shakllanadi.

10-May, 2026-yil

Shuningdek, Maria Montessori tomonidan ishlab chiqilgan pedagogik tizimda rivojlantiruvchi muhit bolaning tabiiy ehtiyojlari, qiziqishlari va mustaqil faoliyatini qo‘llab-quvvatlovchi vosita sifatida talqin etiladi. Montessori metodikasida bolaning erkin tanlov asosida faoliyat yuritishi, individual rivojlanishiga sharoit yaratish hamda didaktik materiallardan samarali foydalanish muhim o‘rin egallaydi. Friedrich Fröbel va Vasiliy Suxomlinskiy kabi olimlar ham bolaning shaxs sifatida shakllanishida pedagogik muhit, o‘yin faoliyati va insonparvarlik tamoyillarining ahamiyatini alohida ta’kidlaganlar.

O‘zbekistonlik olimlarning ilmiy tadqiqotlarida ham maktabgacha ta’limni modernizatsiya qilish, rivojlantiruvchi muhit asosida ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etish hamda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash masalalari keng tadqiq qilinmoqda. Xususan, bolalarda mustaqil fikrlash, kommunikativ kompetensiya, ijodiy qobiliyat va ijtimoiy faollikni rivojlantirishga qaratilgan metodik yondashuvlar zamonaviy ilmiy izlanishlarning asosiy yo‘nalishlaridan biri sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Mazkur tadqiqotning metodologik asosini shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim, rivojlantiruvchi ta’lim konsepsiyasi, faoliyatga asoslangan yondashuv hamda insonparvarlik pedagogikasi tamoyillari tashkil etadi. Tadqiqot jarayonida maktabgacha yoshdagi bolalarning psixologik-fiziologik xususiyatlari, individual ehtiyojlari hamda zamonaviy pedagogik texnologiyalarning ta’lim-tarbiya jarayonidagi o‘rni hisobga olindi. Tadqiqot davomida pedagogik va psixologik adabiyotlarni ilmiy tahlil qilish, kuzatish, suhbat, pedagogik tajriba, qiyosiy tahlil va umumlashtirish metodlaridan foydalanildi. Shuningdek, maktabgacha ta’lim tashkilotlarida yaratilgan rivojlantiruvchi muhitning bolalar faolligi, mustaqil fikrlashi, kommunikativ kompetensiyasi va ijodiy qobiliyatlariga ta’siri tahlil qilindi.

Tadqiqotning metodologik yondashuvi tizimlilik, izchillik, ilmiylik va obyektivlik tamoyillariga asoslanib, rivojlantiruvchi ta’lim muhitida maktabgacha yoshdagi bolalarga samarali ta’lim-tarbiya berishning pedagogik imkoniyatlarini ochib berishga xizmat qiladi.

MUHOKAMA

Maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantiruvchi ta’lim muhitida tarbiyalash masalasi zamonaviy pedagogika fanining ustuvor ilmiy yo‘nalishlaridan biri sifatida alohida

10-May, 2026-yil

ahamiyat kasb etmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti bolaning intellektual salohiyati, kommunikativ kompetensiyasi, mustaqil fikrlashi hamda ijtimoiy faolligini shakllantirishda muhim pedagogik omil hisoblanadi. Ayniqsa, maktabgacha yosh davrida bolaning psixik rivojlanishi tashqi muhit bilan uzviy bog‘liq bo‘lib, mazkur muhitning mazmuni va pedagogik tashkil etilishi ta’lim-tarbiya samaradorligini belgilovchi asosiy omillardan biri sifatida namoyon bo‘ladi.

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, an’anaviy ta’lim tizimida bolaga tayyor bilimlarni berishga ustuvor ahamiyat qaratilishi uning mustaqil fikrlash, erkin qaror qabul qilish va ijodiy yondashuv ko‘nikmalarining yetarli darajada rivojlanmasligiga sabab bo‘lmoqda. Rivojlantiruvchi ta’lim muhiti esa bolani pedagogik jarayonning passiv ishtirokchisidan faol subyektiga aylantiradi. Bunday yondashuvda bolaning qiziqishlari, ehtiyojlari, individual imkoniyatlari hamda yosh xususiyatlari asosiy mezon sifatida e’tiborga olinadi. Natijada bolalarda bilishga qiziqish, mustaqil faoliyat olib borish, tengdoshlari bilan hamkorlik qilish va o‘z fikrini erkin ifodalash kabi kompetensiyalar shakllanadi.

Tadqiqot davomida rivojlantiruvchi ta’lim muhitining samaradorligi ko‘proq pedagogning kasbiy kompetensiyasi, metodik tayyorgarligi va innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash darajasi bilan bog‘liq ekanligi aniqlandi. Chunki rivojlantiruvchi muhit faqatgina moddiy-texnik vositalar yoki didaktik materiallar bilan emas, balki pedagog va bola o‘rtasidagi insonparvarlikka asoslangan munosabatlar tizimi bilan ham belgilanadi. Pedagogning qo‘llab-quvvatlovchi, motivatsion va hamkorlikka yo‘naltirilgan faoliyati bolaning psixologik erkinligini ta’minlab, uning ijodiy salohiyatini yuzaga chiqarishga xizmat qiladi.

Shuningdek, tadqiqot natijalari rivojlantiruvchi ta’lim muhitida o‘yin texnologiyalaridan foydalanish maktabgacha yoshdagi bolalarning bilish faoliyatini sezilarli darajada faollashtirishini ko‘rsatdi. O‘yin faoliyati orqali bolalarda mantiqiy tafakkur, muammoli vaziyatlarni hal qilish, kommunikativ muloqot va ijtimoiy moslashuv ko‘nikmalari rivojlanadi. Shu bilan birga, interfaol metodlar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari hamda kreativ topshiriqlarning qo‘llanilishi bolalarning ta’lim jarayoniga bo‘lgan motivatsiyasini oshirishda muhim pedagogik vosita sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Muhokama jarayonida yana bir muhim jihat sifatida rivojlantiruvchi ta’lim muhitining milliy va ma’naviy qadriyatlar bilan uyg‘unligini ta’minlash zarurligi aniqlandi. Chunki maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy identifikatsiya, vatanparvarlik, axloqiy fazilatlar va ijtimoiy mas’uliyat hissi aynan ta’lim-tarbiya jarayonida shakllanadi. Shu bois rivojlantiruvchi muhitni tashkil etishda xalq pedagogikasi, milliy an’analar va ma’naviy qadriyatlarga asoslangan metodik yondashuvlardan foydalanish pedagogik samaradorlikni yanada oshiradi.

Bundan tashqari, tadqiqot natijalari maktabgacha ta’lim tashkilotlarida rivojlantiruvchi muhitni yaratishda ota-onalar bilan hamkorlikni kuchaytirish zarurligini ham ko‘rsatdi. Oila va ta’lim tashkiloti o‘rtasidagi uzviy pedagogik hamkorlik bolaning rivojlanishida yagona tarbiyaviy makonni shakllantiradi. Bu esa bolaning ijtimoiylashuvi, emotsional barqarorligi hamda ma’naviy kamolotiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Umuman olganda, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirishga xizmat qiluvchi samarali pedagogik tizim sifatida namoyon bo’ladi. Mazkur muhitni ilmiy asosda tashkil etish, innovatsion pedagogik texnologiyalar bilan boyitish hamda pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini oshirish orqali maktabgacha ta’lim sifatini yangi bosqichga olib chiqish mumkin.

NATIJALAR

Maktabgacha yoshdagi bolalarga rivojlantiruvchi ta’lim muhitida ta’lim-tarbiya berish jarayoni bo’yicha olib borilgan tahlil va kuzatishlar natijasida bir qator ilmiy-amaliy xulosalar shakllandi. Tadqiqot jarayonida olingan natijalar shuni ko’rsatadiki, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti maktabgacha yoshdagi bolalarning shaxs sifatida har tomonlama rivojlanishiga sezilarli darajada ijobiy ta’sir ko’rsatadi.

Birinchidan, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti sharoitida tarbiyalangan bolalarda bilish jarayonlari, xususan, idrok, xotira, tafakkur va tasavvur faoliyati an’anaviy ta’lim muhitiga nisbatan yuqori darajada shakllanishi aniqlandi. Bolalar yangi bilimlarni faqat tayyor holda qabul qilmasdan, balki mustaqil izlanish, tajriba va faol amaliy faoliyat orqali o’zlashtirishga moyillik bildirdilar.

Ikkinchidan, tadqiqot natijalari rivojlantiruvchi muhit bolaning kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda muhim rol o’ynashini ko’rsatdi. Guruhli faoliyat, hamkorlikdagi o’yinlar va interfaol metodlar asosida tashkil etilgan mashg’ulotlarda bolalarning o’z fikrini erkin ifodalash, tengdoshlari bilan muloqot qilish va jamoada ishlash ko’nikmalari sezilarli darajada shakllandi.

Uchinchidan, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti bolalarning ijodiy salohiyatini oshirishga xizmat qilishi aniqlandi. Tajriba-sinov jarayonida bolalarda rasm chizish, konstruksiya qilish, hikoya tuzish va muammoli vaziyatlarni hal etish kabi ijodiy faoliyat turlariga qiziqish ortgani kuzatildi. Bu esa ularning kreativ fikrlash darajasining rivojlanayotganini ko’rsatadi.

To’rtinchidan, tadqiqot natijalari pedagogning roli rivojlantiruvchi ta’lim muhitida hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanligini tasdiqladi. Pedagogning qo’llab-quvvatlovchi, yo’naltiruvchi va hamkorlikka asoslangan yondashuvi bolalarda psixologik erkinlik va o’ziga ishonchni shakllantirishga xizmat qildi. Aksincha, qat’iy nazoratga asoslangan yondashuv bolalarning faolligini cheklashi mumkinligi kuzatildi.

Beshinchidan, rivojlantiruvchi ta’lim muhitida o’yin faoliyatining yetakchi o’rin egallashi bolalarning ta’lim jarayoniga bo’lgan motivatsiyasini oshirishi isbotlandi. O’yin asosida tashkil etilgan mashg’ulotlar bolalarning qiziqishini kuchaytirib, bilimlarni tabiiy va samarali o’zlashtirishga yordam berdi.

Oltinchidan, tadqiqot natijalari ota-onalar va ta’lim muassasasi o’rtasidagi hamkorlikning kuchayishi bolaning rivojlanish ko’rsatkichlariga ijobiy ta’sir ko’rsatishini ko’rsatdi. Oila va maktabgacha ta’lim muassasasi o’rtasidagi uzviy hamkorlik bolaning emotsional barqarorligi va ijtimoiy moslashuvini yaxshiladi.

Umuman olganda, olingan natijalar rivojlantiruvchi ta’lim muhiti maktabgacha yoshdagi bolalarning intellektual, ijtimoiy va ijodiy rivojlanishini ta’minlovchi samarali

10-May, 2026-yil

pedagogik tizim ekanligini tasdiqladi hamda ushbu yondashuvni amaliyotda keng joriy etish zarurligini asoslab berdi.

XULOSA

Maktabgacha yoshdagi bolalarga rivojlantiruvchi ta’lim muhitida ta’lim-tarbiya berish masalasi bo‘yicha olib borilgan nazariy va amaliy tahlillar shuni ko‘rsatadiki, ushbu yondashuv zamonaviy maktabgacha ta’lim tizimining eng muhim va istiqbolli yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Rivojlantiruvchi ta’lim muhiti bolaning shaxs sifatida shakllanishida hal qiluvchi omil bo‘lib, u nafaqat bilim berish, balki bolaning intellektual, ijtimoiy, emotsional va ijodiy salohiyatini kompleks rivojlantirishga xizmat qiladi.

Tadqiqot natijalari shuni tasdiqlaydiki, maktabgacha yosh davrida tashkil etilgan to‘g‘ri pedagogik muhit bolaning keyingi ta’lim bosqichlaridagi muvaffaqiyatini belgilovchi asosiy omillardan biridir. Rivojlantiruvchi ta’lim muhiti sharoitida bolalar mustaqil fikrlashga, muammoli vaziyatlarni hal etishga, ijodiy yondashishga hamda ijtimoiy hamkorlikda faol ishtirok etishga o‘rganadilar. Bu esa ularning shaxsiy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Shuningdek, tadqiqot jarayonida pedagogning kasbiy mahorati va metodik tayyorgarligi rivojlantiruvchi muhit samaradorligini belgilovchi asosiy omil ekanligi aniqlandi. Pedagogning qo‘llab-quvvatlovchi, yo‘naltiruvchi va hamkorlikka asoslangan yondashuvi bolalarda ishonch, erkinlik va tashabbuskorlikni shakllantiradi. Aksincha, an’anaviy, qat’iy nazoratga asoslangan yondashuv rivojlanish jarayonini cheklashi mumkinligi kuzatildi.

Bundan tashqari, rivojlantiruvchi ta’lim muhitida o‘yin faoliyatining yetakchi o‘rin tutishi, interfaol metodlar va innovatsion texnologiyalardan foydalanish bolalarning ta’lim jarayoniga bo‘lgan qiziqishini oshirishi va bilimlarni samarali o‘zlashtirishini ta’minlashi isbotlandi. Oila va maktabgacha ta’lim muassasasi o‘rtasidagi hamkorlik esa bolaning ijtimoiy va emotsional rivojlanishini mustahkamlashda muhim rol o‘ynaydi.

Umuman olganda, rivojlantiruvchi ta’lim muhiti maktabgacha yoshdagi bolalarni har tomonlama rivojlantirishga xizmat qiluvchi yaxlit pedagogik tizim sifatida namoyon bo‘ladi. Shu sababli, maktabgacha ta’lim amaliyotida ushbu yondashuvni keng joriy etish, pedagoglarning kasbiy kompetensiyasini oshirish hamda innovatsion pedagogik texnologiyalarni samarali qo‘llash zaruriy pedagogik vazifa sifatida dolzarb ahamiyat kasb etadi.

10-May, 2026-yil

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. Vygotskiy L.S. *Pedagogik psixologiya*. — Moskva: Pedagogika, 1991.
2. Piaget J. *The Psychology of the Child*. — New York: Basic Books, 1969.
3. Montessori M. *The Montessori Method*. — New York: Schocken Books, 1964.
4. Froebel F. *Education of Man*. — London: William Heinemann, 1887.
5. Suxomlinskiy V.A. *Bolalarga yuragimni bag‘ishlayman*. — Toshkent: O‘qituvchi, 1981.
6. Давыдов В.В. *Развивающее обучение*. — Москва: Педагогика, 1986.
7. Elkonin D.B. *Psixologiya o‘yin faoliyati*. — Moskva: Prosveshchenie, 1978.
8. O‘zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta’lim to‘g‘risidagi Qonun. — Toshkent, 2019.
9. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining maktabgacha ta’lim tizimini rivojlantirishga oid qarorlari va farmonlari. — Toshkent, 2017–2024.
10. Karimova V.M. *Pedagogik psixologiya*. — Toshkent: Noshir, 2012.
11. Hasanboyeva O. *Maktabgacha pedagogika*. — Toshkent: Fan va texnologiya, 2015.
12. G‘oziyev E. *Umumiy psixologiya*. — Toshkent: Universitet, 2008.
13. Ibragimov X.I. *Pedagogika nazariyasi*. — Toshkent: O‘qituvchi, 2010.
14. UNESCO. *Early Childhood Care and Education Curriculum Framework*. — Paris, 2019.
15. OECD. *Starting Strong: Key OECD Indicators on Early Childhood Education and Care*. — Paris, 2021.